

5.3.1 Godkendelsespligt hvornår?

Sådan gør du, når du skal vurdere, om en aktivitet er godkendelsespligtig

Når du modtager en ansøgning om miljøgodkendelse, skal du som sagsbehandler tage stilling til, om aktiviteten er godkendelsespligtig.

De nedenfor anførte situationer ("Anlægge eller påbegynde", "Udvide eller ændre" og "Ikke godkendelsespligtig") handler alle om en ansøgningssituation. En virksomhed, der alene sonderer mulighederne eller spørger om godkendelsespligt, bør ikke mødes med et svar i afgørelsesform.

Hvis en virksomhed søger om godkendelse til en aktivitet, som åbenbart ikke er omfattet af godkendelsespligt, bør henvendelsen heller ikke besvares med en afgørelse.

Er der derimod tvivl om godkendelsespligten, bør du træffe en afgørelse, hvis der ikke er godkendelsespligt. Hvor der er tale om en bilag 1-virksomhed eller -aktivitet, kan en afgørelse om ikke-godkendelsespligt påklages.

Anlægge eller påbegynde

Der er godkendelsespligt, hvis ansøgningen handler om at anlægge eller påbegynde en virksomhed, et anlæg eller en indretning, der er optaget på bilag 1 eller 2 til godkendelsesbekendtgørelsen.

Du må foretage en helhedsvurdering af virksomhedens anlæg, indretninger, produktion m.v. Selv om den samlede virksomhed ikke kan anses som en listevirksomhed, kan en del af virksomheden godt være omfattet af godkendelsespligt, hvis den isoleret betraget er omfattet af listen. Eksempelvis har Nationalbanken sit eget trykkeri, Nationalbanken er ikke omfattet af godkendelsespligt efter miljøbeskyttelsesloven, men trykkeriet kan være det.

Det er dig som godkendelsesmyndighed, der afgør virksomhedens eller aktivitetens indplacering på listerne.

Udvide eller ændre

Der er godkendelsespligt, hvis en listevirksomhed ønsker at udvide eller foretage bygnings- eller driftsmæssige ændringer, som indebærer forøget forurening i forhold til det, der allerede er godkendt.

Det gælder, uanset om virksomheden gennemfører foranstaltninger til at imødegå denne. Det er fordi, det er godkendelsesmyndigheden og ikke virksomheden, der skal tage stilling til, i hvilket omfang og på hvilke vilkår en udvidelse eller ændring er miljømæssigt forsvarlig.

Ændringer, der medfører, at en form for forurening reduceres, mens en anden øges, udløser også godkendelsespligt. Som eksempler kan nævnes etablering af en bedre renseteknik, som indebærer en øget mængde spildevand, eller udskiftning af én type brændsel med en anden, som indebærer udledning af andre forurenende stoffer.

Du skal tage stilling til, om forureningen fra den nye aktivitet kan rummes inden for den eksisterende miljøgodkendelse. Det er, fordi vilkår og grænseværdier for forurening i den eksisterende miljøgodkendelse udgør rammerne for virksomhedens lovlige drift.

Forureningen fra den nye aktivitet kan f.eks. ikke rummes inden for miljøgodkendelsen hvis:

- Der udsendes nye stoffer (her tænkes ikke på substitution),
- Affaldsmængden øges,
- Der sker en forøgelse af den godkendte produktionstid
- En gennemførelse af ændringerne gør det nødvendigt at foretage ændringer i det allerede godkendte projekt, eller
- Vilkårene i den eksisterende godkendelse ikke er dækkende for regulering af den forøgede forurening.

Vær opmærksom på, at miljøbeskyttelsesloven ikke indeholder nogen nedre grænse for den forureningsforøgelse, som kan begrunde en godkendelsespligt.

Ikke godkendelsespligt

For nye virksomheder indebærer en afgørelse om ikke-godkendelsespligt, at du har vurderet, at virksomheden ikke er omfattet af bilag 1 eller 2.

For udvidelser og ændringer af eksisterende virksomheder er kravet om miljøgodkendelse i miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1 knyttet til, om der isoleret set kommer en forøget forurening. Ved udvidelser og ændringer, som ikke medfører forøget forurening i forhold til det, der er godkendt, kan du træffe afgørelse om, at der ikke er godkendelsespligt.

Det gælder f.eks. i følgende tilfælde, under forudsætning af at udvidelsen eller ændringen ikke medfører forøget forurening, jf. ovenfor:

- Ændringer, der handler om at indføre renere teknologi
- Ændringer, der handler om at erstatte et stof med et andet stof med samme eller mindre farlige egenskaber (substitution)
- Ændringer, der alene består i etablering af forureningsbegrænsende foranstaltninger, forudsat det ikke giver øget affaldsfrembringelse eller lignende.

Du kan træffe afgørelse om ikke-godkendelsespligt når:

1. Virksomheden ikke er omfattet af bilag 1 eller 2, eller
2. Aktiviteten ikke giver anledning til forøget forurening.

Vær opmærksom på, at der ikke er behov for en formel afgørelse i alle situationer: En virksomhed, der alene sonderer mulighederne eller spørger om godkendelsespligt, bør ikke mødes med et svar i afgørelsesform. Det samme gælder, hvis en virksomhed søger om godkendelse til en aktivitet, som åbenbart ikke er omfattet af godkendelsespligt.

Kan der derimod være tvivl om godkendelsespligten, bør du træffe en afgørelse, hvis du vurderer, at der ikke er godkendelsespligt. Hvor der er tale om en bilag 1-virksomhed eller -aktivitet, kan en afgørelse om ikke-godkendelsespligt påklages.

Hvis der er behov for at fastsætte nye eller ændrede vilkår, vil det bero på en konkret vurdering, om det kan ske efter miljøbeskyttelseslovens § 41, eller det kræver en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Miljøbeskyttelseslovens § 33 skal anvendes, hvis ændringen medfører forøget forurening, jf. ovenfor, mens miljøbeskyttelseslovens § 41 kan anvendes til vilkårsændringer, hvis der ikke er tale om forøget forurening.

Sådan gør du, før du etablerer en virksomhed, eller før du gennemfører en ændring eller udvidelse på en eksisterende virksomhed

Når du overvejer at etablere en virksomhed eller at gennemføre en ændring eller udvidelse på en eksisterende virksomhed, er det en god ide at tage kontakt til godkendelsesmyndigheden i god tid, så det kan afklares, om der er godkendelsespligt. Ikke mindst i lyset af de alvorlige konsekvenser, det kan have for dig og din virksomhed, hvis myndigheden efterfølgende vurderer, at en gennemført ændring skulle have været godkendt.

Det er også en god ide, fordi lovgivningen kan indeholde krav om at projektet skal igennem særlige procedurer, som tager tid, før du kan få en godkendelse. Det gælder eksempelvis risikoreglerne og VVM-reglerne.

Læs mere om [ansøgning om miljøgodkendelse](#).

Læs mere om [samarbejde mellem ansøger og myndighed](#).

Anlægge eller påbegynde

Du skal have en miljøgodkendelse, før du må anlægge eller påbegynde en virksomhed, et anlæg eller en indretning, der er optaget på bilag 1 eller 2 til godkendelsesbekendtgørelsen. Det skal du søge om hos kommunen.

Oftest er kommunen godkendelsesmyndighed, men det kan også være Miljøstyrelsen. I den situation videresender kommunen ansøgningen til Miljøstyrelsen.

Det er godkendelsesmyndigheden, som afgør indplaceringen af din virksomhed på bilagene.

Udvide eller ændre

Du skal også have en miljøgodkendelse, før du må udvide eller foretage bygnings- eller driftsmæssige ændringer, som indebærer forøget forurening i forhold til det, der kan rummes i den miljøgodkendelse, din virksomhed allerede har.

Det gælder, uanset om du samtidig gennemfører foranstaltninger til at imødegå den forøgede forurening. Det er, fordi det er godkendelsesmyndighedens opgave at tage stilling til, i hvilket omfang og på hvilke vilkår en udvidelse eller ændring er miljømæssigt forsvarlig.

Ændringer, der medfører, at en form for forurening reduceres, mens en anden øges, udløser også godkendelsespligt.

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt en ændring eller udvidelse vil medføre en forøget forurening, bør du tage kontakt til godkendelsesmyndigheden.

Gode råd:

- Husk, at du som virksomhed selv har ansvaret for at søge om godkendelse både ved nyanlæg og ved ændringer og udvidelser (det sidste hvis forøget forurening).
- Hvis du kun installerer nye forureningsbegrænsende foranstaltninger, f.eks. renere teknologi, skal det ikke godkendes på forhånd, medmindre ændringerne kan medføre forøget forurening på et andet område, f.eks. mere affald.
- Udskiftning af ældre maskiner med nye maskiner, der forurener mindre end de gamle, skal ikke godkendes.
- Flytning af maskiner, uden at produktionskapaciteten øges, skal normalt ikke godkendes. Men hvis du flytter rundt på aktiviteter inden for virksomhedens område, så nogle naboer påvirkes mere, skal flytningen godkendes. Det kan f.eks. være aktuelt, hvis virksomheden flytter støjkilder tættere på naboboliger.
- Overgang fra et-holdsdrift til to-holdsdrift skal som udgangspunkt godkendes.
- Hvis du forøger affaldsmængden eller ændrer affaldets indhold af forurenende stoffer, skal det godkendes.
- Du skal også søge om godkendelse af ændringer eller udvidelser, der isoleret set ville medføre forøget forurening, selvom du på eget initiativ installerer rensningsudstyr eller lignende, der gør, at de gældende vilkår kan overholdes.

Retsgrundlag

Af miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1 fremgår:

§ 33. Virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget på den i § 35 nævnte liste (listevirksomhed), må ikke anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Listevirksomhed må heller ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt.

Af godkendelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 3-5 fremgår:

§ 3, stk. 3. Godkendelsespligten omfatter de virksomheder, anlæg, indretninger eller aktiviteter, der er optaget på listerne i bilag 1 og 2, samt alle aktiviteter, der teknisk og forureningsmæssigt er forbundet hermed. Hvis der på en listevirksomhed herudover udføres en eller flere biaktiviteter, som ikke er optaget på listerne i bilag 1 og 2, omfatter godkendelsespligten alle forurenende aktiviteter på virksomheden.

Stk. 4. Hvis en listevirksomhed udføres som en biaktivitet på en virksomhed, der hverken er optaget på listerne i bilag 1 eller 2, omfatter godkendelsespligten kun biaktiviteten og de aktiviteter, som er teknisk og forureningsmæssigt forbundet hermed.

Stk. 5. Hvis der i bilag 1 eller 2 er fastsat en nedre grænse for godkendelsespligt, må en virksomhed ikke gennemføre en ændring eller udvidelse, der vil medføre en overskridelse af grænsen, før den samlede virksomhed er godkendt.

Vil du vide mere

Den samlede liste over godkendelsespligtige virksomheder findes i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 og 2. Listen omfatter en række virksomhedstyper og aktiviteter, som kan give anledning til væsentlig forurening.

Godkendelsespligtens omfang

Godkendelsespligten omfatter alle aktiviteter, der er teknisk og forureningsmæssigt forbundet med den aktivitet, der udløser godkendelsespligten, og den omfatter øvrige forurenende aktiviteter på virksomheden, uanset om de isoleret set ikke er omfattet af listerne, jf. § 3, stk. 3 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Er kun en biaktivitet omfattet af listerne i bilag 1 eller 2, omfatter godkendelsespligten alene biaktiviteten og de aktiviteter, der er teknisk og forureningsmæssigt forbundet hermed. I princippet kan det indebære, at en godkendelsespligtig biaktivitet kan udløse krav om godkendelse for hele

virksomheden, hvis biaktiviteten er teknisk og forureningsmæssigt forbundet med resten af virksomheden.

Det betyder eksempelvis for en virksomhed, hvor to anlæg er forbundet med en rørledning, at godkendelsespligten uanset afstand omfatter begge anlæg og rørføring. Da godkendelsesmyndighederne ikke kan stille krav til virksomheden uden for virksomhedens areal, kan denne situation kræve, at virksomheden dokumenterer den fornødne rådighed også over det areal, hvor ledningen er placeret.

Spildevand

Har en listevirksomhed direkte udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet, omfatter godkendelsespligten spørgsmålet om udledningstilladelse, og de vilkår, som handler om udledningen, behandles efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Det indebærer bl.a., at vilkårene meddeles efter miljøbeskyttelseslovens § 33, er omfattet af retsbeskyttelse jf. § 41a, og er undergivet krav om revurdering, når resten af godkendelsen skal revurderes.

Godkendelsespligten omfatter ikke tilladelse til, at spildevandet tilsluttes et spildevandsanlæg. Tilslutningstilladelse er altid kommunens kompetence. For s-mærkede virksomheder, hvor spildevandet skal tilsluttes kloak, er det derfor nødvendigt med et samarbejde mellem kommune og Miljøstyrelsen. Læs mere under [myndighed i godkendelsessager](#) samt under [samarbejde mellem ansøger og myndighed](#).

Minimumsgrænser i bilagene

For virksomheder, der ikke er godkendelsespligtige som følge af listernes minimumsgrænser, indtræder der godkendelsespligt for hele virksomheden forud for en ændring, som vil medføre en overskridelse af minimumsgrænsen.

Ved vurdering i forhold til en minimumsgrænse på listerne er det anlæggets eller det ansøgtes kapacitet, der skal lægges til grund, og ikke den aktuelle eller ansøgte drift.

Er der en bagatelgrænse?

En ny aktivitet er godkendelsespligtig, hvis den er omfattet af bilag 1 eller 2. En ændring eller udvidelse af en listevirksomhed er godkendelsespligtig, hvis den indebærer forøget forurening.

Der er ikke fastsat nogen nedre grænse i miljøbeskyttelsesloven for den forureningsforøgelse, der kan begrunde en godkendelsespligt. Loven har med andre ord ikke indført hjemmel til, at der kan anvendes en bagatelgrænse. En sådan indgår derfor ikke i vurderingen af, om der er godkendelsespligt.

Det er dog utvivlsomt sådan, at en lang række ændringer hos virksomhederne ikke udløser godkendelse, da de ikke er forureningsforøgende i sig selv, dvs. før eventuelle forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Bortfald af godkendelsen og genoptagelse af driften

En godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden den konkrete frist, normalt ikke over 2 år, der er fastsat for udnyttelse af godkendelsen, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 32, stk. 1. For at godkendelsen kan anses for udnyttet, skal driften være påbegyndt inden for fristen. Det er ikke tilstrækkeligt efter miljøbeskyttelsesloven, at byggeriet er påbegyndt.

En godkendelse bortfalder også, hvis der opstår kontinuitetsbrud, dvs. når driften er indstillet, og godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78a. Det gælder kun i forhold til det fuldstændige ophør af en virksomhed eller en aktivitet, og f.eks. ikke i forhold til produktionsudsving, som en virksomhed kan have inden for rammerne af en miljøgodkendelse.

For at undgå kontinuitetsbrud skal der udøves aktivitet, som er omfattet af godkendelsen. Et eksempel findes i MAD 2002.572Ø, hvor der var godkendelse til maskinel metalraffineri, men driften skete i en længere periode alene på baggrund af manuel oparbejdning. Godkendelsen var bortfaldet på grund af kontinuitetsbrud. Kontinuitetsbrud kan indtræde både i retsbeskyttelsesperioden og efter denne periodes udløb.

Tidsbegrænsede godkendelser bortfalder på det tidspunkt, der er fastsat i miljøgodkendelsen, medmindre der er søgt om og opnået fristforlængelse inden godkendelsens udløb. Fristforlængelsen er en ny afgørelse, som kan påklages.

Ønsker virksomheden at genoptage driften, efter at godkendelsen er bortfaldet, er der i miljøbeskyttelseslovens forstand tale om en ny aktivitet, som kræver miljøgodkendelse, inden driften kan igangsættes.

Læs mere om de følgende emner:

- [Ubetydelig forurening](#)
- [Godkendelsespligt ved forsøgs- og udviklingsaktiviteter](#)
- [Hoved- og biaktiviteter](#)
- [Hovedlistepunkt](#)

Forholdet til miljøbeskyttelseslovens § 19

Der kan indimellem opstå tvivl om, hvorvidt et projekt er godkendelsespligtigt eller kan tillades efter § 19. Du finder mere om snitfladen mellem de to bestemmelser i afsnittet "[Forholdet mellem miljøbeskyttelseslovens § 19 og § 33](#)"

Forholdet til VVM- og habitatreglerne

Vær opmærksom på, at VVM-regler og habitatregler kan finde sideløbende anvendelse.

Anvendelsen af VVM-reglerne er uafhængig af, om der er godkendelsespligt eller ej. Er der VVM-pligt, skal VVM-processen være afsluttet, før der kan meddeles en miljøgodkendelse.

Anvendelsen af habitatreglerne er knyttet sammen med godkendelsespligten, det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 jf. § 8, stk. 7, nr. 6. Hvis der er godkendelsespligt, skal det vurderes, hvilke konsekvenser den ansøgte aktivitet har for eventuelle beskyttede naturområder og arter, herunder i kumulation med andre planer og projekter. Resultatet af vurderingen er afgørende for, om der kan meddeles miljøgodkendelse eller ej.

- Læs mere om [Forholdet til VVM](#).
- Læs mere om [Forholdet til habitatreglerne](#).

Senest opdateret d. 27-06-2014

Tekstboks

Der er godkendelsespligt for nye virksomheder, anlæg og aktiviteter der er omfattet af bilag 1 eller 2, og for ændringer og udvidelser af eksisterende listevirksomheder, når det medfører forøget forurening i forhold til det, der allerede er godkendt. Det er ikke relevant at overveje om den forøgede forurening er væsentlig.